

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWIPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

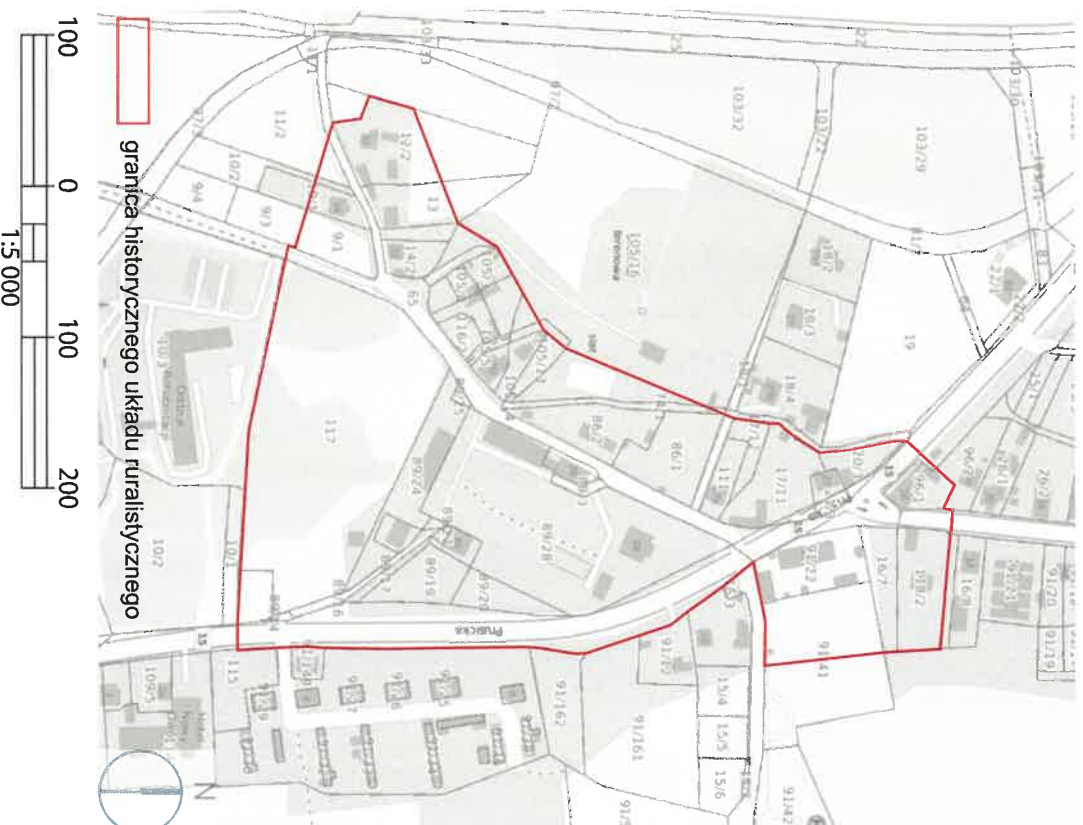
2. Czas powstania

1236 r./ XIX w.

3. Miejscowość

NO W Y D W Ó R

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Trzebnica

6. Współrzędne geograficzne

51°19'25"N 17°03'34"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

2

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1236 r., 1293 r. Nova Curia, 1266 (67) r. Novidor, 1410 r. Newhoff, 1466 r. Newenhoff, 1785-1945 Neuhof

Historia wsi:

Początki wsi datuje się na rok 1266 (67) r., kiedy to należała ona do dóbr klasztoru trzebnickiego, któremu została przekazana przez księcia Henryka I. Nowy dwór najprawdopodobniej był wtedy folwarkiem, który figuruje w dokumentach z 1410 r. i 1416 r. sporządzonych w związku z regulacją praw sądowych na terenie podległych klasztorowi dóbr. W późniejszych latach, w roku 1466 jako właściciel w zapiskach figuruje Bartusch Rorau. Następnie, przez ponad czterysta lat, brak jest informacji odnośnie losu majątku. Wiadomo jedynie, że w roku 1785 przemysł wiejski był zasilany poprzez istniejące 4 młyny i cegielnie. W roku 1830 stanowią go dodatkowo 2 młyny, cegielnia i wiatrak, a 15 lat później gorzelnia, browar oraz kierat. Dopiero w 1876 r. odnaleźć można zapisy, iż wieś figuruje w spisie dóbr należących do fiskusa reprezentującego dwór królewski i jest dzierzawiony przez kolejno przez Biebrachów. Merkelów (1886 r. – 1909 r.) i Ericha Stümpel (od 1917 r.). Wtedy też Nowy Dwór należy już do państwa i jest połączony z przysiółkami. Najludniejsza wieś była w roku 1931. Układ przestrzenny wsi stanowi grupa domów skupionych przy zabudowanym w czworobok folwarkiem.

Dom jego zarządcy zwrócony jest elewacją tylną ku zakolu szosy przelotowej przecinającej wieś. Za tym rozległym folwarkiem znaleźć można ślady ogrodów użytkowych i parkowego zagospodarowania terenu o powierzchni ok. 1 ha. Teren parku ma urozmaiconą rzeźbę, znajduje się na nim również zagłębienie po dawnym stawie.

Stanowiska AZP:

Brak stanowisk AZP na obszarze wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego wsi, wprowadzanie nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej zabudowy wiejskiej, pozostawienie wolnych od zabudowy stref zatyl, stosowanie tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp.,

Istniejące zagrożenia:

Całkowita degradacja układu poprzez wprowadzenie nieprzystającej, współczesnej zabudowy, rozbiórka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów, lokalizacja zabudowy w drugiej linii względem drogi

Źródła:

Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu, Wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica, Wrocław 1992 r.